

LIBRIS We know
AGATHA CHRISTIE

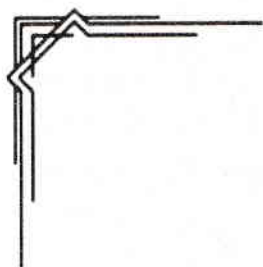
SPRE ZERO

Traducere din limba engleză

DOINA TOPOR

LIDIA GRĂDINARU

LITERA
București

PROLOG

19 NOIEMBRIE

Grupul din jurul căminului era aproape în totalitate alcătuit din oameni ai legii sau care aveau legătură cu ea. De față se aflau avocatul Martindale, Rufus Lord, K.C.¹, tânărul Daniels, care se remarcase în cazul Carstairs, un novice printre ceilalți avocați, domnul Justice Cleaver, Lewis de la firma Lewis și Trench și bătrânul domn Treves. Domnul Treves avea aproape 80 de ani, un octogenar foarte ager și experimentat. Făcea parte dintr-o faimoasă firmă de avocați, fiind cel mai renumit membru al ei, și se spunea despre el că știa mai multe povești de culise decât oricare om din Anglia, fiind specialist și în criminologie.

Oamenii fără minte spuneau că domnul Treves ar trebui să-și scrie memoriile. Domnul Treves știa mai bine. El își dădea seama că știa prea multe.

¹ K.C. = consilier al Coroanei

Deși se retrăsese de mult din activitate, nu exista om în Anglia ale cărui păreri să fie mai respectate de colegii de breaslă. Ori de câte ori glasul său subțirel se făcea auzit, se așternea o tăcere plină de respect.

În momentul de față, conversația se purta în jurul subiectului unui caz mult discutat care se încheiase în ziua aceea la Old Bailey. Era vorba de o crimă în care inculpatul fusese achitat. Cei de față dezbăteau cazul, intervenind cu critici tehnice.

Acuzarea făcuse o greșeală bazându-se pe unul din martorii săi – bătrânul Depleach trebuia să-și fi dat seama ce șansă enormă dădea apărării. Tânărul Arthur profitase din plin de declarația tinerei servitoare. În pledoaria sa de încheiere, Bentmore expusese foarte corect problema în adevărata ei perspectivă, însă greșeala fusese deja comisă.

Curtea dăduse crezare fetei. Jurații erau ciudați... niciodată nu știai ce vor înghiți și ce nu. Însă odată intrați la o idee, nimeni nu le-o mai scotea din cap. Crezuseră că fata spusese adevărul în legătură cu bara de metal – și cu asta, basta! Mărturia medicală fusese pentru ei prea sofisticată. Toți acești termeni lungi și jargonul științific... ai naibii de proști martori, tipii ăia cu știința lor... Întotdeauna mârâie și hârâie și nu pot răspunde la o întrebare simplă, prin da sau nu...

mereu o dau cu „în anumite condiții, asta ar putea avea loc...” și tot așa!

Discutau între ei, din aproape în aproape, și cum remarcile deveneau tot mai rare și dezlănate, se instală sentimentul general că ceva lipsea. Capetele se întoarseră unul după altul în direcția domnului Treves. Căci domnul Treves nu contribuise încă la discuție. Treptat, deveni limpede că adunarea aștepta o vorbă din partea celui mai respectat membru al său.

Rezemat în scaun, domnul Treves își lustruia, cu un aer absent, ochelarii. Ceva în tăcerea din jur îl făcu să-și ridice iute privirea.

- Ei? spuse el. Ce-a fost asta? M-ați întrebat ceva?

Tânărul Lewis luă cuvântul.

- Vorbeam despre cazul Lamorne, domnule.

Se opri așteptând.

- Da, da, spuse domnul Treves. La asta mă gândeam și eu.

Urmă un „sst” plin de respect.

- Însă mă tem că am luat-o puțin razna cu imaginația, continuă domnul Treves, lustruindu-și mai departe ochelarii. Presupun că asta se datorează înaintării în vârstă. La anii mei, poți da vina pe vârstă când mintea ți-o ia razna.

- Da, chiar așa, domnule, îl aprobă tânărul Lewis, părând însă încurcat.

- Mă gândeam, continuă domnul Treves, nu atât la diversele aspecte juridice care s-au ivit... deși au fost interesante... foarte interesante... iar dacă verdictul ar fi fost altul, ar fi existat foarte multe premise pentru recurs. Ba chiar aş crede... dar mai bine să nu intru în amănunte acum. După cum spuneam, mă gândeam nu la aspectul juridic al problemei, ci la... ei bine, la oamenii implicați în acest caz.

Toți părură destul de uimiți. Se gândiseră la acei oameni numai sub aspectul credibilității lor, sau, altfel spus, ca martori. Nici unul nu se hazar-dase în a face o speculație privitoare la faptul dacă inculpatul fusese vinovat, sau nu fusese, așa cum se pronunțase curtea.

- Știți, ființele umane, spuse domnul Treves gânditor. Ființele umane. Tot soiul de tipuri și mărimi, și forme. Unele cu cap, majoritatea fără. Au venit din toate părțile, Lancashire, Scoția... acel proprietar de restaurant din Italia, iar profesoara aceea de undeva din Vestul Mijlociu al SUA. Toți implicați, într-un fel sau altul, în cazul ăsta, și adunați laolaltă, în cele din urmă, într-o sală din tribunalul din Londra, într-o zi mohorâtă de noiembrie. Fiecare a avut o contribuție. În ansamblu, treaba a culminat cu un proces de crimă.

Se opri și bătu delicat un tam-tam mărunțel pe genunchi.

- Îmi place o poveste polițistă bună, spuse. Dar, știți, asta s-a început unde nu trebuia! S-a început cu crima. Însă crima e sfârșitul. Povestea începe cu mult înainte... cu mulți ani în urmă... cu toate cauzele și evenimentele care aduc anumiți oameni într-un anumit loc, la o anumită oră, într-o anumită zi. Să luăm mărturia acelei mici servitoare... dacă ajutoarea bucătăresei nu i-ar fi ciupit iubitul, n-ar fi dat cu piciorul întregii sale situații, ca să se ducă la familia Lamorne și să fie principalul martor al apărării. Acel Giuseppe Antonelli... care a venit aici să-și înlocuiască fratele pentru o lună. Fratele e orb ca o cârțiță. El n-ar fi văzut ceea ce au văzut ochii ageri ai lui Giuseppe. Dacă polițistul nu i-ar fi făcut ochi dulci bucătăresei de la nr. 48, el n-ar fi întârziat la rond...

Dădu blând din cap:

- Toate converg către un punct dat... Și apoi, când vine timpul, hop. Ora zero. Da, toate converg către zero... Repetă: Către zero...

Trupul i se înfioră ușor.

- Vă e frig, domnule, veniți mai aproape de foc.

- Nu, nu, refuză domnul Treves. Țsta-i semn că moartea îmi dă târcoale, cum se spune. Ei bine, trebuie să plec acasă.

Înclină ușor din cap și ieși încet, cu pași siguri, din încăpere.

Urmă un moment de tăcere încurcată, apoi Rufus Lord, K.C., remarcă slab că sărmanul bătrân Treves era pe ducă.

Sir William Cleaver spuse:

- O minte ascuțită... o minte foarte ascuțită... dar Anno Domini își spune în cele din urmă cuvântul.

- Are și inima slăbită, spuse Lord. Cred că-l poate lăsa în orice moment.

- Totuși, își duce binișor de grijă, fu de părere tânărul Lewis.

În acel moment, domnul Treves urca cu grijă în automobilul său silențios, marca Daimler. Acesta îl lăsă în fața unei case, într-o piațetă liniștită. Un valet plin de sollicitudine îl ajută să-și scoată pardesiul. Domnul Treves intră în bibliotecă, unde ardea un foc înviorător. Dormitorul său era la parter, căci, din cauza inimii, nu urca deloc pe scări.

Se așeză în fața focului și trase către el corespondența.

Mintea îi era încă la cele ce-și imaginase.

- Chiar acum, gândi domnul Treves, undeva, vreo dramă... vreo crimă... este în curs de pregătire. Dacă aș fi scris vreuna din acele amuzante istorioare cu sânge și moarte, aș fi început cu un domn vârstnic care stă în fața focului,

deschizându-și corespondența... mergând, fără să se știe... spre zero...

Deschise un plic și privi absent foaia de hârtie pe care o scoase dinăuntru.

Brusc, expresia feței i se schimbă. Reveni la realitate.

-Vai! exclamă domnul Treves. Este extrem de supărător! De-a dreptul iritant. După atâția ani! Asta îmi va afecta toate planurile.

„DESCHIDE UȘA ȘI IATĂ OAMENII“

11 ianuarie

Bărbatul din patul de spital se răsuci ușor și își înăbuși un geamăt.

Sora de gardă se ridică de la masă și veni către el. Îi aranjă pernele și-l mută într-o poziție mai confortabilă.

Angus MacWhirter scoase un mârâit care ar fi trebuit să însemne mulțumesc.

Era într-o stare de răzvrătire clocotitoare și de amărăciune.

La ora asta totul ar fi trebuit să se fi sfârșit. El trebuia să fi terminat cu toate! Blestemat să fie afurisitul ăla de copac caraghios care crescuse din stâncă! La dracu' cu acei îndrăgostiți binevoitori care înfruntaseră frigul unei nopți de iarnă ca să-și dea întâlnire în vârful stâncii.

Dacă n-ar fi fost ei (și copacul!), totul s-ar fi terminat... un plonjeu în apa adâncă și rece, o scurtă luptă, poate, și apoi uitarea... sfârșitul unei vieți irosite, inutile, deșarte.

Iar acum unde era? Zăcea caraghios într-un pat de spital, cu un umăr rupt și cu perspectiva de a fi dus în fața unei instanțe polițienești, sub acuzația de a fi încercat să-și curme propria viață.

La dracu', era propria lui viață, nu-i așa?

Iar dacă i-ar fi reușit treaba, ar fi fost îngropat creștinește, ca unul ce nu fusese întreg la minte!

Nesănătos la cap, nu zău! Niciodată nu fusese mai zdravăn! Iar sinuciderea era cel mai logic și mai de bun-simț lucru pe care-l putea face un om în situația lui.

Complet la pământ, ruinat și fără slujbă, cu sănătatea permanent șubredă, cu o nevastă care îl părăsise pentru altul. Fără slujbă, fără bani, fără afecțiune, sănătate sau speranță, nu era oare sinuciderea singura soluție posibilă?

Și acum iată-l în această situație absurdă. Cu siguranță avea curând să fie admonestat de vreun magistrat ipocrit pentru că a făcut un lucru de bun-simț cu un bun ce-i aparținea lui și numai lui – viața sa.

Sforăi de supărare. Îl apucă din nou febra.

Sora veni lângă el.

Era tânără, cu părul roșu, cu o față blândă, oarecum distrată.

- Te doare tare?

- Nu, nu mă doare.

- Am să-ți dau ceva să dormi.

- Ba n-ai să-mi dai nimic.

- De ce?

- Crezi că nu pot suporta puțină durere și insomnie?

Fata zâmbi blând, cu un aer ușor superior.

- Doctorul a spus că s-ar putea să ai ceva.

- Puțin îmi pasă ce-a spus doctorul.

Fata îi aranjă pătura și împinse paharul cu limonadă mai aproape de el. Rușinat, spuse:

- Îmi pare rău că am fost bătăran.

- Oh, nu-i nimic.

Faptul că proasta lui dispoziție n-o tulbura deloc îl supăra. Nimic de genul ăsta nu i-ar fi putut străpunge armura ei de indiferență indulgentă. El era pacient, nu om.

Spuse:

- La dracu' cu băgăreții... cu toți afurisiții ăștia care se amestecă...

Fata rosti cu reproș:

- Ei, hai, asta nu-i foarte drăguț din partea dumitale.

- Drăguț? Drăguț? Dumnezeuule!

Ea îi spuse calm:

- Dimineață te vei simți mai bine.

Bărbatul înghiți o înjurătură.

- Voi, surorile! Surorile! Sunteți inumane, asta sunteți!

- Înțelege că noi știm ce e cel mai bine pentru dumneata.